Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	WE - Responding to global economic change – social risks and policy challenges, PG_00179155						
Kierunek studiów	Kryminologia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu	2025/2026			
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie		Grupa zajęć				
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji	na odległość (e-learning)			
Rok studiów	1		Język wykładowy	angielski język angielski			
Semestr studiów	1		Liczba punktów ECTS	2.0			
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia	zaliczenie			
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Ekonomiczny						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr inż. Tomasz Laskowicz					
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 30.0						
	Adres kursu na platformie eNauczanie: https://mdl.ug.edu.pl/						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach	Praca własna studenta		RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0	18.0		50
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest rozwinięcie pogłębionej i krytycznej wiedzy na temat zjawisk gospodarczych w skali globalnej oraz ich społecznych i środowiskowych konsekwencji. Kurs umożliwia zrozumienie mechanizmów utrwalania i pogłębiania nierówności ekonomicznych między krajami rozwiniętymi a Globalnym Południem, ograniczeń wzrostu gospodarczego w państwach rozwijających się oraz skutków zmian klimatycznych, które w największym stopniu dotykają społeczności ubogie i wykluczone. Przedmiot kształtuje umiejętność analizy wpływu polityki podatkowej, modeli konsumpcji, łańcuchów wartości i międzynarodowych regulacji gospodarczych na dynamikę wykluczenia społecznego, migracji i degradacji środowiska. Studenci poznają Cele Zrównoważonego Rozwoju (SDG) w ujęciu ekonomicznym, zdobywają kompetencje oceny alternatywnych wskaźników rozwoju, w tym koncepcji dewzrostu, oraz refleksji nad odpowiedzialnością społeczną i etycznym wymiarem decyzji menadżerskich. Kurs przygotowuje przyszłych liderów do kształtowania polityk i strategii gospodarczych ukierunkowanych na inkluzywny i sprawiedliwy rozwój przekraczający tradycyjne rozumienie wzrostu mierzonego PKB.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
		Student rozpoznaje przyczyny i skutki globalnych transformacji gospodarczych i społecznych, w tym skutki zmian klimatycznych, migracji oraz rozwoju międzynarodowych łańcuchów wartości. Student zna podstawowe normy i zasady etyczne dotyczące społecznej odpowiedzialności biznesu, ograniczania ubóstwa oraz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu w gospodarce globalnej. Student potrafi analizować wpływ globalizacji, zmian klimatycznych i nierówności społecznych na sytuację ekonomiczną krajów rozwijających się oraz interpretować procesy migracyjne w kontekście gospodarki światowej. Student potrafi wskazać i porównać różne strategie polityk publicznych służących ograniczaniu ubóstwa i wykluczenia społecznego, oceniając ich skuteczność i efekty uboczne. Student potrafi uwzględniać aspekty środowiskowe, społeczne i etyczne w analizie projektów gospodarczych oraz oceniać ich wpływ na zrównoważony rozwój i realizację Celów Zrównoważonego Rozwoju (SDG).	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta

Treści przedmiotu	**Wykład 1.** **Globalne nierówności gospodarcze i konwergencja ekonomiczna** • Geografia bogactwa i ubóstwa: Globalna Północ vs. Globalne Południe • Rozróżnienie między konwergencją według modelu Solowa a dywergencją w ujęciu Dani Rodrika • Wskaźniki rozwoju gospodarczego i jakości życia **Wykład 2.** **Ograniczenia wzrostu gospodarczego krajów rozwijających się** • Bariery technologiczne i infrastrukturalne • Dostęp do kapitału i inwestycji zagranicznych • Analiza mapy wzrostu gospodarczego i potencjału rozwojowego według ESPON **Wykład 3.** **Globalizacja i jej społeczne skutki** • Rozwój globalnych łańcuchów wartości i ich rola w procesie nierównego rozwoju • Konsumpcjonizm i mechanizmy eksploatacji pracy (w tym praca dzieci i młodych) • Teorie zależności (Dependency Theory) i krytyka neokolonialnych struktur gospodarczych **Wykład 4.** **Zmiany klimatyczne: przyczyny, skutki, odpowiedzialność** • Identyfikacja głównych źródeł emisji zanieczyszczeń (np. raporty IPCC) • Skutki klimatyczne dla gospodarek krajów rozwijających się • Powiązania między industrializacją a degradacją środowiska w ujęciu historycznym **Wykład 5.** **Ekonomiczne konsekwencje kryzysów klimatycznych** • Modele szacowania strat gospodarczych i tzw. kosztów zaniechania • Przykłady katastrof klimatycznych (susze, powodzie) i ich wpływu na rolnictwo Globalnego Południa • Teoria kosztów zewnętrznych i internalizacja efektów ubocznych **Wykład 6.** **Kryzysy migracyjne: geneza i skutki** • Przyczyny migracji ekonomicznych, klimatycznych i politycznych • Konsekwencje migracji dla rynków pracy, demografii i systemów zabezpieczenia społecznego

- Model push-pull w analizie migracji

Wykład 7.
Zjawisko wykluczenia społecznego w gospodarce globalnej

- Definicje i wymiary wykluczenia społecznego
- Koncepcja kapitału społecznego (Putnam) i jego znaczenie dla rozwoju lokalnego
- Strategie inkluzji społecznej w politykach publicznych

Wykład 8.
Cele Zrównoważonego Rozwoju (SDG) w ujęciu ekonomicznym

- 17 Celów Zrównoważonego Rozwoju i ich znaczenie dla polityki gospodarczej
- Zależności między wzrostem gospodarczym, ubóstwem i nierównościami
- Przykłady mierników alternatywnych wobec PKB (Human Development Index, Genuine Progress Indicator)

Wykład 9.
Opodatkowanie jako narzędzie redystrybucji i wyrównywania szans

- Systemy podatkowe: progresja podatkowa, podatki majątkowe i podatki korporacyjne
- Wpływ opodatkowania na nierówności dochodowe (Piketty)
- Przykłady reform podatkowych w różnych krajach

Wykład 10.
Ewaluacja skuteczności polityk publicznych i pomocy rozwojowej

- Metody oceny interwencji rozwojowych (np. ewaluacja ex-post i ex-ante)
- Przykłady projektów międzynarodowych finansowanych przez Bank Światowy i UE
- Dyskusja wokół efektywności Official Development Assistance (ODA)

Wykład 11.
Międzynarodowe organizacje i ich rola w walce z ubóstwem i wykluczeniem

- Organizacje ONZ, OECD, Bank Światowy i NGO
- Narzędzia wsparcia: granty, mikrokredyty, fundusze klimatyczne
- Analiza wybranych inicjatyw (np. Millennium Development Goals, Agenda 2030)

Wykład 12.
Dewzrost i alternatywne modele rozwoju gospodarczego

- Teorie dewzrostu i krytyka paradygmatu nieograniczonego wzrostu

- Koncepcja Doughnut Economics (Kate Raworth)
- Przykłady polityk publicznych opartych na ograniczaniu nadmiernej konsumpcji

Wykład 13.
Etyczne aspekty globalizacji i odpowiedzialne przywództwo

- Społeczna odpowiedzialność biznesu (CSR) w ujęciu praktycznym
- Przywództwo etyczne w międzynarodowych korporacjach
- Przykłady dobrych praktyk firm oraz krytyka greenwashingu

Wykład 14.
Bezpieczeństwo energetyczne i odnawialne źródła energii w kontekście sprawiedliwości społecznej

- Transformacja energetyczna jako element walki z nierównościami i ubóstwem energetycznym
- Inspiracje z literatury Naomi Klein i Daniela Yergina
- Przykłady projektów energetyki odnawialnej w krajach rozwijających się

Wykład 15.
Prezentacje i dyskusja nad wybranymi zagadnieniami

- Opracowanie indywidualnego zagadnienia tematycznego przez studentów
- Prezentacja wyników i wspólna ewaluacja problemów oraz propozycji rozwiązań

Wymagania wstępne i dodatkowe

Podstawowa znajomość makroekonomii, podstawowa znajomość geografii społeczno-ekonomicznej oraz podstawowa znajomość statystyki. Znajomość języka angielskiego na poziomie B2 lub wyższym.

Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
Raport i prezentacja	51.0%	40.0%
Egzamin pisemny	51.0%	60.0%

Zalecana lista lektur

Podstawowa lista lektur	Stiglitz, J.E., Walsh, C.E. Principles of Economics. W.W. Norton. Sachs, J.D. The Age of Sustainable Development. Columbia University Press. Piketty, T. Capital in the Twenty-First Century. Belknap Press of Harvard University Press. OECD. Global Outlook on Financing for Sustainable Development. OECD Publishing.
Uzupełniająca lista lektur	Sen, A. Development as Freedom. Oxford University Press. Castles, S., De Haas, H., Miller, M.J. The Age of Migration: International Population Movements in the Modern World. Guilford Press. Raworth, K. Doughnut Economics: Seven Ways to Think Like a 21st-Century Economist. Random House Business. United Nations. The Sustainable Development Goals Report. United Nations Publications. World Bank. World Development Report. The World Bank Group.
Adresy eZasobów	

Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Analiza kryteriów konwergencji według modelu Solowa oraz dywergencji w ujęciu Rodrika, wraz z oceną skuteczności polityk spójnościowych w ograniczaniu różnic rozwojowych na podstawie danych empirycznych i wyciąganiem wniosków o efektywności interwencji publicznych. Ocena potencjału rozwojowego krajów europejskich według raportów ESPON, w tym szczegółowa analiza dynamiki wzrostu gospodarczego państw, które przystąpiły do Unii Europejskiej po 2000 roku, oraz zrozumienie zależności między wsparciem wspólnotowym a zmianą struktury gospodarczej. Badanie struktury globalnych łańcuchów wartości i identyfikacja mechanizmów przenoszenia kosztów środowiskowych oraz społecznych do krajów rozwijających się, w tym obliczanie rzeczywistego śladu węglowego produktów konsumowanych w krajach wysoko rozwiniętych oraz interpretacja wyników. Historyczna analiza emisji gazów cieplarnianych z podziałem na główne sektory i regiony, rozpoznanie przyczyn wzrostu emisji w ujęciu historycznym i współczesnym, oraz krytyczna ocena skuteczności działań redukcyjnych w kontekście kosztów i osiągniętych efektów. Analiza przyczyn migracji ekonomicznych i klimatycznych oraz zrozumienie mechanizmów oddziaływania migracji na strukturę demograficzną, rynek pracy i system zabezpieczeń społecznych w krajach pochodzenia i przyjmujących, w oparciu o dane statystyczne i modele migracyjne. Ocena realizacji Celów Zrównoważonego Rozwoju (SDG) w wymiarze gospodarczym i społecznym, analiza rzeczywistych postępów i rozbieżności między deklarowanymi celami a osiąganymi rezultatami, oraz wyciąganie wniosków na temat skuteczności polityk. Analiza systemów podatkowych wybranych państw, identyfikacja mechanizmów działania progresji podatkowej, jej wpływu na redystrybucję dochodów i ograniczanie nierówności, wraz z oceną wpływów budżetowych i wartości klina podatkowego oraz wnioskami o skuteczności tych instrumentów. Ocena skutków projektów rozwojowych realizowanych przez organizacje międzynarodowe, analiza ich wpływu na ograniczanie ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz identyfikacja czynników sukcesu i porażek w realizacji tych projektów. Krytyczna analiza koncepcji dewzrostu oraz alternatywnych modeli rozwoju gospodarczego, rozpoznanie argumentów za i przeciw ich zastosowaniu oraz ocena realnych możliwości wdrożenia w politykach krajowych. Zrozumienie mechanizmów społecznej odpowiedzialności biznesu i etycznego przywództwa w kontekście globalizacji i zmian klimatycznych oraz analiza powiązań między strategią przedsiębiorstw a redukcją negatywnych skutków rozwoju gospodarczego.
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.